

Ἡ ταφικὴ ἐπιγραφή IG XII 7, 348 στὸ κατ' Ἀκρωτήρι Καταπόλων Ἀμοργοῦ

Στὴν Ἀμοργὸ ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια γίνεται συστηματικὴ ἔρευνα γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ τῶν ἐπιγραφῶν ποὺ ἔχουν δημοσιευθῆ παλαιότερα, κυριώτατα στὸ τεῦχος τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Ἀμοργοῦ IG XII 7 (ἔκδ. 1908) καὶ στὸ τόμο τῶν συμπληρωμάτων IG XII Suppl. (ἔκδ. 1939) τῆς σειρᾶς τῶν *Inscriptiones Graecae*, καὶ σήμερα λανθάνουν.¹

Τὶς ταφικὲς στήλες IG XII 7, 348 καὶ 349 εἶχε ἐντοπίσει ὁ ἱερέας Δημ. Πράσιнос, ὅπως σημειώνει ὁ I. Delamarre, ἐκδότης τοῦ τεύχους τῶν ἐπιγραφῶν τῆς Ἀμοργοῦ (IG XII 7): «in loco Κάτω Ἀκρωτήρι duas stelas notavit Prasinus». Ἡ ἐν λόγῳ στήλη, ὅπως καὶ ἡ συναναφερομένη ἀρ. 349, δημοσιεύθηκαν χωρὶς ἀκριβῆ προσδιορισμὸ τῆς θέσεως, ἄνευ διαστάσεων τῶν λίθων καὶ τῶν γραμμάτων, ἢ περιγραφῆ τῆς μορφῆς τους. Ἐκτοτε καὶ οἱ δύο ἐλάνθαναν. Πρόσφατα (2.09. 2011) ἐντοπίστηκε ἀπὸ τὴν ὑπογραφομένη ἢ μία ἀπὸ τὶς δύο, ἢ IG XII 7, 348, ἐντοιχισμένη στὸν ναῖσκο τῆς Παναγίας στὸ κατ' Ἀκρωτήρι (εἰκ. 1, 2),² στὸν εὐλίμενο ὄρμος δυτικὰ ἀπὸ τὰ Κατάπολα, τὸν ἀρχαῖο Λιμένα, ἐπίγειο τῆς πόλεως τῆς Μινώας. Τὸ ἐκκλησάκι βρίσκεται στὸν παράκτιο ἀγρὸ δυτικὰ ἀπὸ τὴν Β. ἀπόληξιν τοῦ θαλασσοῦ σκέλους τοῦ ἀρχαίου ὀχυρωτικοῦ τοῖχου τῆς Μινώας, σὲ ἀπόσταση μόλις ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τὴν παραμορφωμένη ἀκτογραμμὴ καὶ πλησίον ἐπιφανειακῶς ὄρατῶν κτιριακῶν καταλοίπων, ὑπέργειων, παράκτιων καὶ ὑποθαλάσσιων. Πρόκειται γιὰ τὸ ἕως τὸ 1907 «μισογκρεμισμένο ἐκκλησάκι τῆς Παναγίας κατὰ ἀκροτήρι (sic), στὰ ἐρείπια τοῦ ὁποῖου βρίσκονται πολλοὶ ἐνεπίγραφοι λίθοι ἀπὸ τὴν ἀρχαία νεκρόπολη, μὲ ἀπλᾶ ὀνόματα Ὑστέρων χρόνων» (R. Weil, *Von den griechischen Inseln, Ath.Mitth.* 1, 1876, 332: «...eine verfallene Kapelle...in deren Ruinen man Inschriftsteine der alten Nekropole in Menge findet, meist blosse Namen und aus späterer Zeit»). Ὁ σημερινὸς ναῖσκος τῆς Παναγίτσας, προφανῶς, ἐκτίσθη μετὰ ἀπὸ τὸ 1908.³ Εἶναι θεμελιωμένος ἐπάνω σὲ λείψανα μεγαλύτερων διαστάσεων ἀψιδωτοῦ οἰκοδομήματος, καί, ὅπως κατὰ τόπους φαίνεται, κάτω ἀπὸ χοντρὲς στρώσεις σοβάδων καὶ ἀσβέστη, εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου κτισμένος μὲ κατεργασμένους λίθους καὶ ἀρχιτεκτονικὰ μέλη. Εὐκρινῶς διακρίνονται καὶ στὸν τοῖχο ποὺ περιβάλλει τὸ πλακόστρωτο αὐλιδάκι τοῦ ναοῦ ἀποτμήματα μαρμαρίνων οἰκοδομικῶν μελῶν.

Στὴν πρόσοψη τοῦ ναῖσκου, ξεχωρίζει ἡ τεφρόχρωμη ἐνεπίγραφη στήλη (εἰκ. 3, 4) ἀνάμεσα στὰ ποικίλα spolia, διαφόρων εἰδῶν καὶ ἐποχῶν, θραύσματα ἐπιστυλίων, παραστάδων, κίωνων, σπαράγματα στήλῶν καὶ θωρακείων, ἐπίκρανα καὶ κιονόκρανα, βάσεις περιρραντηρίων, κ.ἄ., τὰ ὁποῖα ἀποκαλύφθηκαν μετὰ ἀπὸ τὴν μερικὴ ἀφαίρεση τῶν τσιμεντοσοβάδων.

ΛΙΛΑ Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥ

¹. Βλ. προσεχῶς L. I. Marangou, *Habent sua fata lapides Amorgii: IG XII 7 and Supplementum revisited: the rediscovered inscriptions on Amorgos* (1951-2011).

². Γιὰ τὴν τοπωνυμία, τὴν θέση καὶ τὸ ἐκκλησάκι βλ. Λ.Ι. Μαραγκοῦ, *Ἀμοργὸς Ι. Ἡ Μινώα. Ἡ πόλις, ὁ λιμὴν καὶ ἡ μεζίζων περιφέρεια* (Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἀρ. 228, Ἀθῆναι 2002), 302-305, μὲ τὴν παλαιότερη βιβλιογραφία.

³. Βλ. Μαραγκοῦ, *Ἀμοργὸς Ι*, 2002, 304-305 σημ. 688-689.